

เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๕๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๓๐

ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับบันจัน

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒ (๑) และข้อ ๑๔ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ กระทรวงมหาดไทย จึงกำหนดสวัสดิการเกี่ยวกับความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยในการทำงานสำหรับลูกจ้างไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับบันจัน”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับแก่

(๑) ราชการส่วนกลาง

(๒) ราชการส่วนภูมิภาค

(๓) ราชการส่วนท้องถิ่น

(๔) กิจการอื่นตามที่กระทรวงมหาดไทยจะได้ประกาศ

กำหนด

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้างให้ และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทน

เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๕๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๓๐

นายจ้างในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคล หมายความว่า ผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลนั้น และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่นายจ้างเพื่อรับค่าจ้าง ไม่ว่าจะเป็นผู้รับค่าจ้างด้วยตนเองหรือไม่ก็ตาม และหมายความรวมถึงลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว แต่ไม่รวมถึงลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานบ้าน

“ปั้นจั่น” (Cranes หรือ Derricks) หมายความว่า เครื่องจักรกลที่ใช้ยกสิ่งของขึ้นลงตามแนวดิ่งและเคลื่อนย้ายสิ่งของเหล่านั้นในลักษณะแขวนลอยไปตามแนวราบ

“ปั้นจั่นชนิดอยู่กับที่” หมายความว่า ปั้นจั่นที่ประกอบด้วยอุปกรณ์ควบคุมและเครื่องต้นกำลังอยู่ในตัวซึ่งติดตั้งอยู่บนหอสูง ขาตั้งหรือบนล้อเลื่อน

“ปั้นจั่นชนิดเคลื่อนที่” หมายความว่า ปั้นจั่นที่ประกอบด้วยอุปกรณ์ควบคุมและเครื่องต้นกำลังอยู่ในตัวซึ่งติดตั้งอยู่บนยานที่ขับเคลื่อนในตัวเอง

“ลวดวิ่ง” หมายความว่า เชือกลวดเหล็กกล้าที่เคลื่อนที่ในขณะที่ปั้นจั่นทำงาน

“ลวดโยงยึด” หมายความว่า เชือกลวดเหล็กกล้าที่ยึดส่วนใดส่วนหนึ่งของปั้นจั่นให้มั่นคง

เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๕๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๓๐

“ผู้บังคับบัญชา” หมายความว่า ผู้ทำหน้าที่บังคับการทำงานของ
 ข้าราชการ

“วิศวกร” หมายความว่า วิศวกรซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบ
 วิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามที่คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพ
 วิศวกรรมกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรม

“ส่วนความปลอดภัย” หมายความว่า อัตราส่วนระหว่างแรงดึง
 ที่เชือกถวดเหล็กกล้ารับได้สูงสุดต่อแรงดึงที่เชือกถวดเหล็กกล้ารับอยู่จริง

หมวด ๑

ข้อกำหนดทั่วไป

ข้อ ๕ ให้นายจ้างที่ใช้บังคับปฏิบัติตามรายละเอียดคุณลักษณะ
 ของ ข้าราชการ และคู่มือการใช้งานที่ผู้ผลิต ข้าราชการ กำหนดไว้

ในการประกอบ การทดสอบ การซ่อมบำรุง และการตรวจสอบ
 ข้าราชการ ให้นายจ้างปฏิบัติตามรายละเอียดคุณลักษณะและคู่มือการใช้งาน
 ตามวรรคหนึ่งด้วย

ในกรณีที่อุปกรณ์อื่นใช้กับ ข้าราชการ ห้ามมิให้นายจ้างใช้อุปกรณ์
 นั้นเกินหรือไม่ถูกต้องตามรายละเอียดคุณลักษณะตามวรรคหนึ่ง

ถ้าไม่มีรายละเอียดคุณลักษณะหรือคู่มือการใช้งาน หรือผู้ผลิต
 ข้าราชการ มิได้กำหนดไว้ให้นายจ้างปฏิบัติตามรายละเอียดคุณลักษณะที่วิศวกร
 ได้กำหนดขึ้นเป็นหนังสือ

เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๕๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๓๐

ข้อ ๖ ให้นายจ้างติดป้ายบอกพิกัดน้ำหนักรถบรรทุกไว้ที่บนจัน ปัด
คำเตือนให้ระวังอันตรายและติดตั้งสัญญาณเตือนอันตรายให้ผู้บังคับบนจัน
เห็นได้ชัดเจน

ข้อ ๗ ในการทำงานเกี่ยวกับบนจัน ให้นายจ้างจัดให้มีการให้
สัญญาณการใช้บนจันที่เข้าใจในระหว่างผู้เกี่ยวข้อง

ในกรณีที่การใช้สัญญาณตามวรรคหนึ่งเป็นการใช้สัญญาณมือ ให้นาย
จ้างจัดให้มีรูปภาพหรือคู่มือการใช้สัญญาณมือตามที่กำหนดไว้ท้าย
ประกาศนิตติไว้ที่บนจันและบริเวณที่ทำงาน

ข้อ ๘ ให้นายจ้างจัดให้มีการตรวจสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์
ของบนจันทุก ๆ สามเดือน ตามแบบที่กรมแรงงานกำหนด

ให้นายจ้างบันทึกวันเวลาที่ตรวจสอบและผลการตรวจสอบ โดย
มีวิศวกรเป็นผู้รับรองไว้เป็นหลักฐาน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้
ในระหว่างเวลาทำงาน

ข้อ ๙ ในการทำงานเกี่ยวกับบนจัน ห้ามมิให้นายจ้างใช้เชือก
ลวดเหล็กกล้าที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ลวดขึงที่มีเส้นลวดในหนึ่งช่วงเกลียว ขาดตั้งแต่
สามเส้นขึ้นไปในเกลียวเดียวกัน หรือขาดตั้งแต่หกเส้นขึ้นไปในหลาย
เกลียวรวมกัน

(๒) ลวดโยงยึดที่มีเส้นลวดในหนึ่งช่วงเกลียวขาด
ตั้งแต่สองเส้นขึ้นไป

เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๕๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๓๐

(๓) ลวดเส้นนอกสักไปหนึ่งในสามของเส้นผ่านศูนย์กลาง

(๔) ลวดวงหรือลวดโยงยึดที่ขมวด ถูกบดกระแทกแตกเกลียวหรือชำรุด ซึ่งเป็นเหตุให้การรับน้ำหนักของเชือกลวดเหล็กกล้าเสียไป

(๕) เส้นผ่านศูนย์กลางมีขนาดเล็กลงเกินร้อยละห้าของเส้นผ่านศูนย์กลางเดิม

(๖) ถูกความร้อนทำลายหรือเป็นสนิมมากจนเห็นได้ชัดเจน

ข้อ ๑๐ ห้ามมิให้นายจ้างใช้รอก ในการทำงานเกี่ยวกับชิ้นที่อัตราส่วนระหว่างเส้นผ่านศูนย์กลางของรอกหรือล้อใด ๆ กับเส้นผ่านศูนย์กลางของเชือกลวดเหล็กกล้าที่พันอยู่น้อยกว่ามาตรฐานที่กำหนดดังต่อไปนี้

๑๔ ต่อ ๑ สำหรับรอกปลายแขนบนขึ้น

๑๖ ต่อ ๑ สำหรับรอกของตะขอ

๑๕ ต่อ ๑ สำหรับรอกหลังแขนบนขึ้น

ข้อ ๑๑ ในขณะที่ทำงาน ให้นายจ้างจัดให้มีการควบคุมให้มีเชือกลวดเหล็กกล้าเหลืออยู่ในที่ม้วนเชือกลวด ไม่น้อยกว่าสองรอบ

เชือกลวดเหล็กกล้าที่ใช้ ต้องมีส่วนความปลอดภัย ดังนี้

(๑) เชือกลวดเหล็กกล้าที่เป็นลวดวง ไม่น้อยกว่า ๖

(๒) เชือกลวดเหล็กกล้าที่เป็นลวดโยงยึด ไม่น้อย

กว่า ๓.๕

เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๕๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๓๐

ข้อ ๑๒ ให้นายจ้างจัดให้มีสิ่งครอบปิดส่วนที่หมุนรอบตัวเองหรือส่วนที่เคลื่อนไหวยึดของเครื่องจักรเพื่อให้ลูกจ้างทำงานด้วยความปลอดภัย

ข้อ ๑๓ ให้นายจ้างจัดทำเครื่องหมายแสดงเขตอันตราย หรือเครื่องกั้นเขตอันตรายในรัศมีส่วนรอบของบันจันที่หมุนกวาดระหว่างทำงาน เพื่อเตือนลูกจ้างให้ระวังอันตรายอันอาจเกิดขึ้นในรัศมีของส่วนที่หมุนได้

ข้อ ๑๔ บันจันที่มีความสูงเกินสามเมตร ให้นายจ้างจัดให้มีบันไดพร้อมราวจับและโครงโลหะกันตกให้แก่ลูกจ้างที่ทำงาน

ข้อ ๑๕ ให้นายจ้างจัดทำพื้นและทางเดินบนบันจันเป็นชนิดกันลื่น

ข้อ ๑๖ ให้นายจ้างติดตั้งเครื่องดับเพลิงชนิดที่เหมาะสมและใช้การได้ทั่วห้องบังคับบนจัน

ข้อ ๑๗ ให้นายจ้างจัดให้มีสิ่งครอบปิดหรือฉนวนหุ้มท่อไอเสียของบันจันเพื่อป้องกันอันตรายอันอาจเกิดจากความร้อนของท่อไอเสีย

ข้อ ๑๘ บันจันที่ใช้เครื่องยนต์ ให้นายจ้างต้องจัดให้มีถังเก็บเชื้อเพลิงและท่อส่งเชื้อเพลิงติดตั้งอยู่ในลักษณะที่จะไม่เกิดอันตราย เมื่อเชื้อเพลิงหก ล้น หรือรั่วออกมา

ข้อ ๑๙ ให้นายจ้างเก็บและเคลื่อนย้ายเชื้อเพลิงที่ใช้กับบันจันด้วยความระมัดระวังมิให้เกิดอันตรายได้

ข้อ ๒๐ เมื่อมีการใช้บันจันใกล้สายไฟฟ้า ให้นายจ้างปฏิบัติดังต่อไปนี้

เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๕๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๓๐

(๑) ถ้าสายไฟฟ้ามีแรงดันไฟฟ้าไม่เกินห้าสิบกิโลโวลต์ ให้ระยะห่างระหว่างสายไฟฟ้านั้นกับส่วนหนึ่งส่วนใดของบับฉนวน หรือกับส่วนหนึ่งส่วนใดของวัสดุที่บับฉนวนกำลังยกอยู่ต้องไม่น้อยกว่าสามเมตร

(๒) ถ้าสายไฟฟ้ามีแรงดันไฟฟ้าเกินห้าสิบกิโลโวลต์ ให้ระยะห่างระหว่างสายไฟฟ้านั้นกับส่วนหนึ่งส่วนใดของบับฉนวน หรือกับส่วนหนึ่งส่วนใดของวัสดุที่บับฉนวนกำลังยกอยู่เพิ่มขึ้นจากระยะห่างตาม (๑) อีกหนึ่งเซนติเมตร สำหรับแรงดันไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นหนึ่งกิโลโวลต์

(๓) ในกรณีที่บับฉนวนเคลื่อนที่โดยไม่ยกวัสดุและไม่ลดแขนบับฉนวนลง ให้ระยะห่างระหว่างส่วนหนึ่งส่วนใดของบับฉนวนกับสายไฟฟ้าเป็นดังนี้

(ก) สำหรับสายไฟฟ้าที่มีแรงดันไฟฟ้าไม่เกินห้าสิบกิโลโวลต์ ไม่น้อยกว่าหนึ่งเมตรยี่สิบห้าเซนติเมตร

(ข) สำหรับสายไฟฟ้าที่มีแรงดันไฟฟ้าเกินห้าสิบกิโลโวลต์ แต่ไม่เกินสามร้อยสี่สิบกิโลโวลต์ ไม่น้อยกว่าสามเมตร

(ค) สำหรับสายไฟฟ้าที่มีแรงดันไฟฟ้าเกินสามร้อยสี่สิบกิโลโวลต์ แต่ไม่เกินเจ็ดร้อยห้าสิบกิโลโวลต์ ไม่น้อยกว่าห้าเมตร

ข้อ ๒๑ ถ้าบับฉนวนหรือวัสดุที่จะยกตั้งอยู่ใกล้เสาส่งคลื่นโทรคมนาคม ก่อนใช้บับฉนวนนั้นให้นายจ้างจัดให้มีการตรวจตัวบับฉนวนและวัสดุเห็นว่าเกิดประจุไฟฟ้าเหนี่ยวนำหรือไม่ ถ้าพบว่ามีประจุไฟฟ้าเหนี่ยวนำที่ตัวบับฉนวนและวัสดุที่จะยกให้นายจ้างต่อสายตัวนำกับบับฉนวนและวัสดุ

เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๕๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๓๐

นั้นให้ประจุไฟฟ้าไหลลงดินตลอดเวลาที่มีการใช้บนจันทรงงานใกล้เสาส่งคลื่นโทรคมนาคม

ข้อ ๒๒ ถ้ามีสารไวไฟอยู่ในบริเวณที่ใช้บนจัน ให้นายจ้างนำสารไวไฟออกจากบริเวณที่ใช้บนจันก่อนปฏิบัติงาน

ข้อ ๒๓ ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานเกี่ยวกับบนจันที่ชำรุดเสียหายหรืออยู่ในสภาพที่ไม่ปลอดภัย

ข้อ ๒๔ ถ้ามีการทำงานเกี่ยวกับบนจันในเวลากลางคืน ให้นายจ้างจัดให้มีแสงสว่างทั่วบริเวณตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับภาวะแวดล้อม

ข้อ ๒๕ ห้ามมิให้นายจ้างหรือลูกจ้างดัดแปลงหรือแก้ไขส่วนใดส่วนหนึ่งของบนจัน หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการเช่นนั้น อันอาจทำให้ลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับบนจันมีความปลอดภัยน้อยลง

หมวด ๒

บนจันชนิดอยู่กับที่

ข้อ ๒๖ ให้นายจ้างติดตั้งบนจันบนฐานที่มั่นคงโดยมีวิศวกรเป็นผู้รับรอง และให้ส่วนที่เคลื่อนที่หรือหมุนได้ของบนจันอยู่ห่างจากสิ่งก่อสร้างหรือวัตถุอื่นไม่น้อยกว่าห้าสิบเซนติเมตร

ข้อ ๒๗ บนจันเคลื่อนที่บนรางหรือบนจันที่มีรางล้อเลื่อนที่อยู่บนแขนบนจัน ให้นายจ้างจัดให้มีสวิตช์ให้หยุดบนจันได้โดยอัตโนมัติ และให้มีกันชนหรือกันกระแทกที่ปลายทั้งสองข้างของรางด้วย

เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๕๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๓๐

ข้อ ๒๘ ในขณะนั้นจนเคลื่อนที่ ให้นายจ้งจัดใหม่สัญญาณเสียง และแสงวับวามเตือนให้ลูกจ้งทราบ

ข้อ ๒๙ ให้นายจ้งจัดใหม่เครื่องกวาดสิ่งของหน้าล้อทั้งสองข้าง ของบนจน

ข้อ ๓๐ ถ้าลูกจ้งปฏิบัติงานบนแขนบนจน ให้นายจ้งจัดใหม่ รวกันตกไว้ ณ บริเวณที่ปฏิบัติงานและจัดให้ลูกจ้งสวมใส่เข็มขัดนิรภัย และสายชูชีพตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน

หมวด ๓

บนจนชนิดเคลื่อนที่

ข้อ ๓๑ ให้นายจ้งที่ไ้บนจนจัดใหม่อุปกรณ์ป้องกันแขนต่อไม่ให้ อยู่ห่างจากแนวเส้นตรงของแขนบนจนน้อยกว่าห้าองศา

ข้อ ๓๒ ให้นายจ้งที่นำบนจนชนิดเคลื่อนที่ไปติดตั้งอย่างชั่วคราว อยู่บนเรือ แพ หรือพาหนะลอยน้ำ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ยึดบนจนไว้กับเรือ แพ หรือพาหนะลอยน้ำให้ มั่นคง โดยมีวิศวกรเป็นผู้รับรอง

(๒) เปลี่ยนป้ายบอกพิกัดน้ำหนักรถของบนจนให้ตรง ตามความสามารถในการยกสิ่งของได้โดยปลอดภัย โดยน้ำหนักของบนจน รวมกับพิกัดน้ำหนักรถจะต้องไม่เกินระวางบรรทุกเต็มที่ของเรือ แพ หรือ พาหนะลอยน้ำนั้น

เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๕๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๓๐

หมวด ๔

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๓๓ ให้นายจ้างจัดให้มีและให้ลูกจ้างใช้หมวกแข็ง ถุงมือ รองเท้าหุ้มโหละ หรืออุปกรณ์ความปลอดภัยอื่น ๆ ตามลักษณะและสภาพ ของงานตลอดเวลาที่ทำงานเกี่ยวกับบ้นจั่น

ให้นายจ้างจัดอบรมลูกจ้างให้รู้จักวิธีใช้ วิธีทำความสะอาดและ วิธีบำรุงรักษาอุปกรณ์ความปลอดภัย ตลอดจนข้อจำกัดของอุปกรณ์เหล่านั้น

ข้อ ๓๔ ให้นายจ้างออกข้อบังคับการทำงานเกี่ยวกับบ้นจั่น กำหนด รายละเอียดในการใช้อุปกรณ์ความปลอดภัยไว้

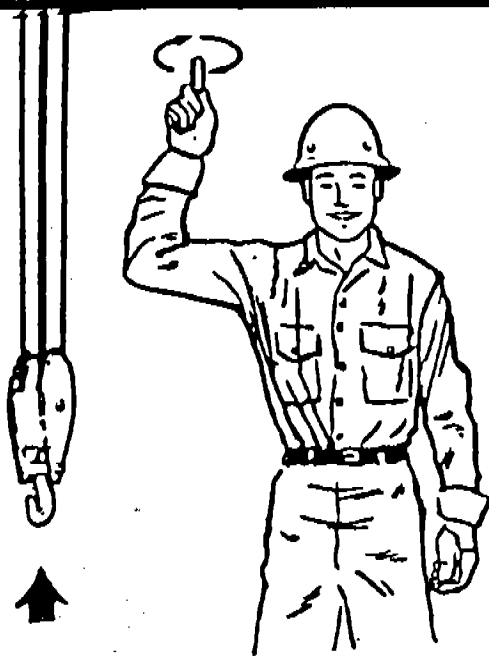
ข้อ ๓๕ ให้นายจ้างจัดให้มีคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับบ้นจั่น เป็นภาษาไทย ให้ลูกจ้างศึกษาและปฏิบัติตามโดยถูกต้อง

ข้อ ๓๖ ให้นายจ้างจัดให้มีผู้ควบคุมทำหน้าที่ควบคุมการใช้บ้นจั่น ให้เป็นไปโดยถูกต้องและปลอดภัย

ข้อ ๓๗ ให้นายจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายตามประกาศนี้

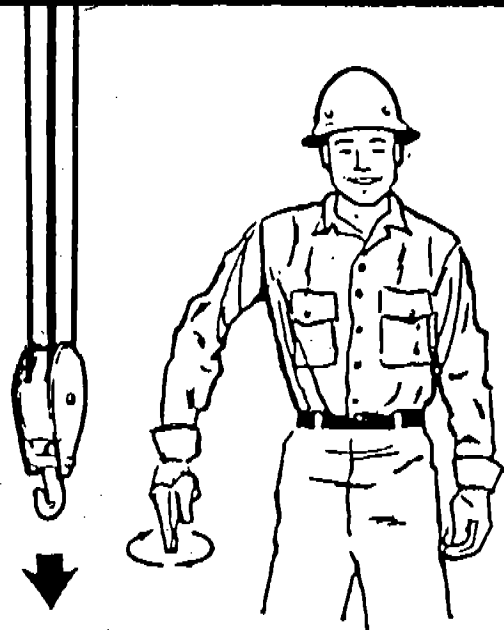
ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๐

พลเอก ประจวบ สุนทรากร
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

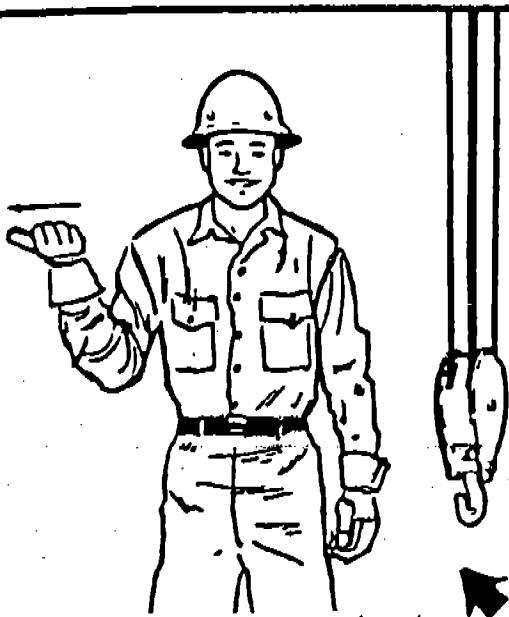
สัญญาณให้ยกของขึ้นได้

ให้ขอข้อศอกยกขึ้นได้ฉาก ใช้นิ้วชี้ ชี้อขึ้นแล้วหมุนเป็นวงกลม

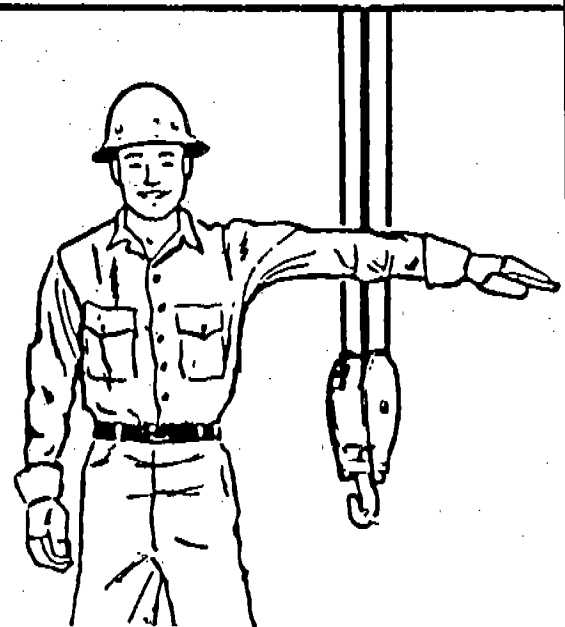
สัญญาณให้ลดของที่ยกลง

กางแขนออกเล็กน้อย ใช้นิ้วชี้ ชี้อลงแล้วหมุนเป็นวงกลม

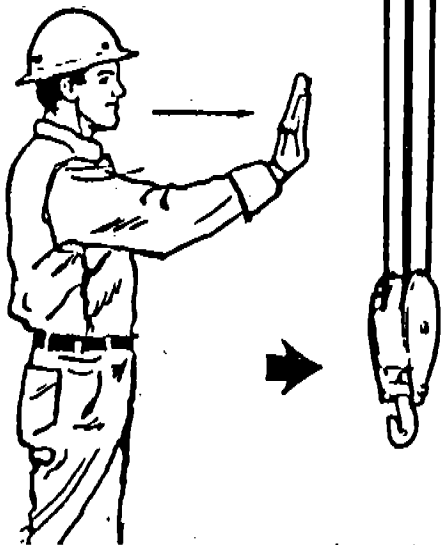
สัญญาณให้ลูกรอกเคลื่อนที่

กำมือขวาหงายขึ้นในระดับไหล่ นิ้วหัวแม่มือชี้ออกในทิศทางที่ต้องการให้ลูกรอกเคลื่อนที่ไป โดยโยกมือเคลื่อนที่ในทางแนวนอน

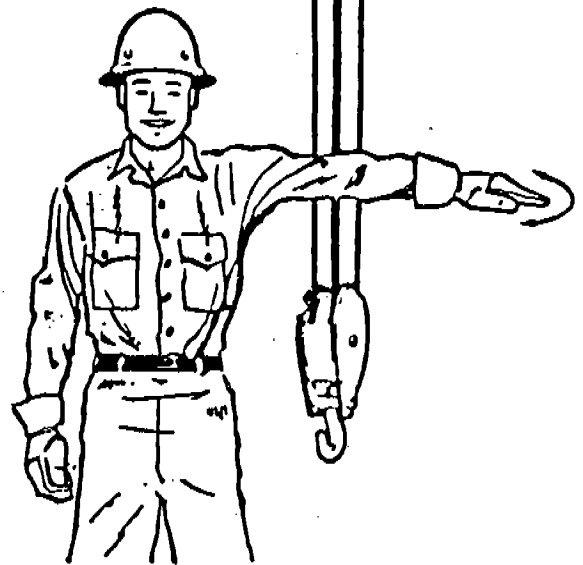
สัญญาณให้หยุดยกของ

เหยียดมือซ้ายออกข้างลำตัวระดับไหล่ ฝ่ามือคว่ำลง โดยเหยียดแขนนิ่งอยู่ในท่านี้

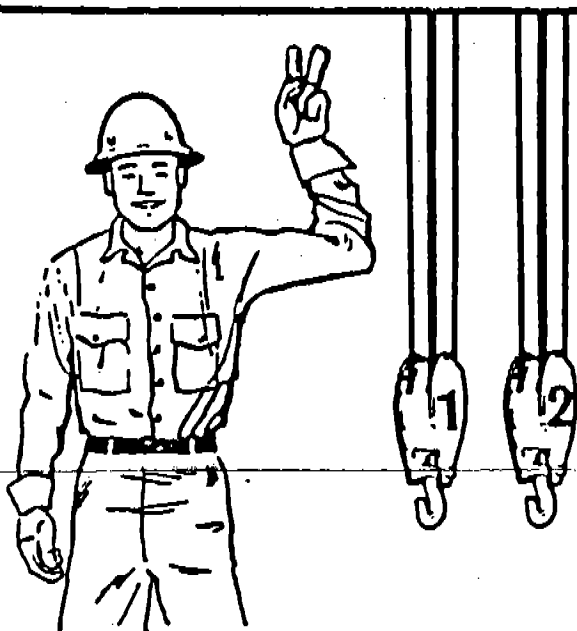
สัญญาณให้สะพานปั้นจั่นเคลื่อนที่

เหยียดฝ่ามือขวาตรงออกไปข้างหน้าในระดับไหล่
ฝ่ามือตั้งตรงทำท่าผลัก ในทิศทางที่ต้องการให้สะพาน
เคลื่อนที่ไป

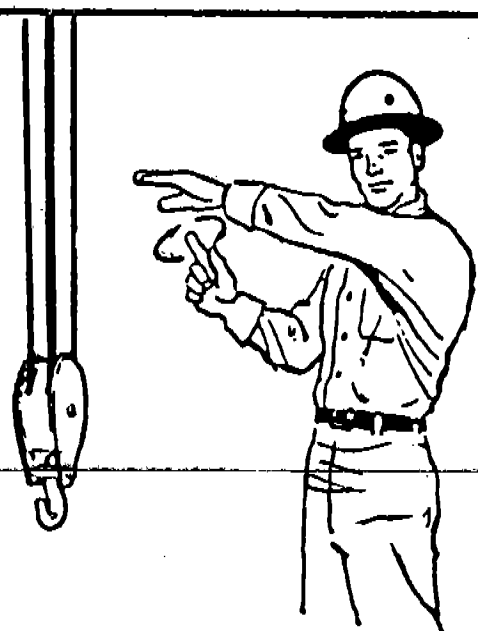
สัญญาณหยุดยกของฉุกเฉิน

เหยียดแขนซ้ายออกไปอยู่ในระดับไหล่ ฝ่ามือคว่ำลง
แล้วเหวี่ยงไป-มา ในแนวระดับไหล่อย่างรวดเร็ว

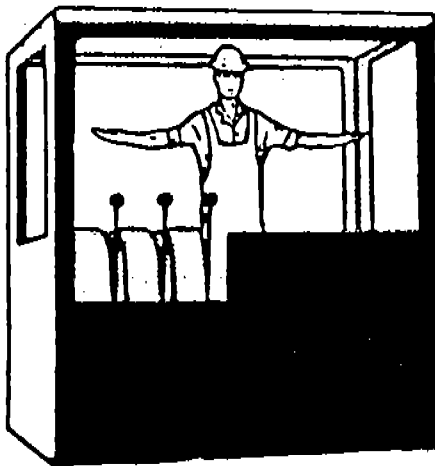
สัญญาณการใช้ลูกรอกคู่

ชูมือซ้ายระดับหรือเหนือศีรษะ งอข้อศอกเป็นมุมฉาก
(90 องศา) ชูนิ้วชี้ขึ้นเพียงนิ้วเดียว หมายถึงให้ใช้
ลูกรอกหมายเลข 1 (หมายเลขที่เขียนบนลูกรอก)
ชูนิ้วขึ้นพร้อมกันทั้งสองนิ้ว หมายถึงให้ใช้ลูกรอก
หมายเลข 2 สัญญาณต่างๆ ให้ทำเช่นเดียวกัน
(เช่น ยกขึ้นหรือลดลง)

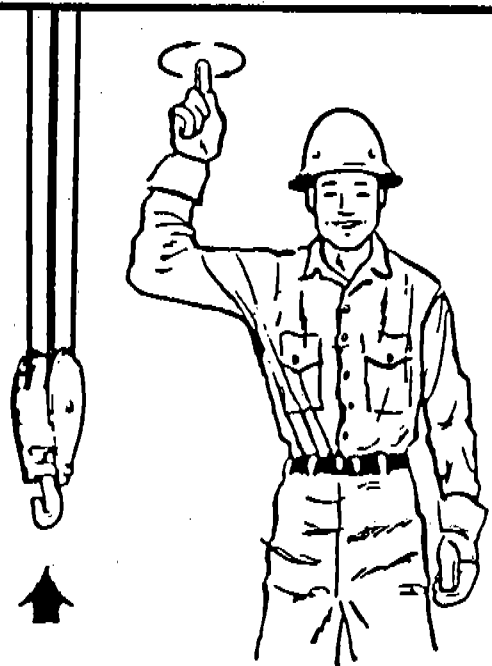
สัญญาณให้ยกของขึ้นช้าๆ

ยกแขนคว่ำฝ่ามือให้ได้ระดับคาง แล้วชูนิ้วชี้ของมือ
อีกข้างหนึ่งชี้ตรงกลางฝ่ามือแล้วหมุนช้าๆ

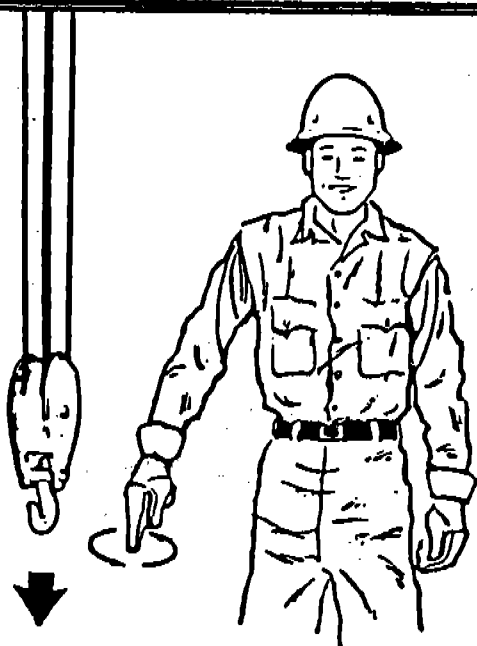
สัญญาณ เลิกใช้ปั้นจั่น

ให้ผู้บังคับปั้นจั่นเหยียดแขนทั้งสองออกไปทางข้างลำตัว
โดยหงายฝ่ามือทั้งสองข้าง

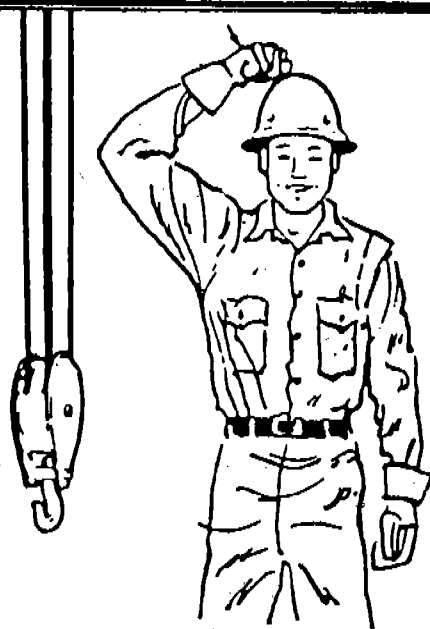
สัญญาณให้ยกของขึ้นลงได้

ให้งอข้อศอกยกขึ้นให้ได้ฉาก ใช้นิ้วชี้ ชี้ขึ้นแล้วหมุน
เป็นวงกลม

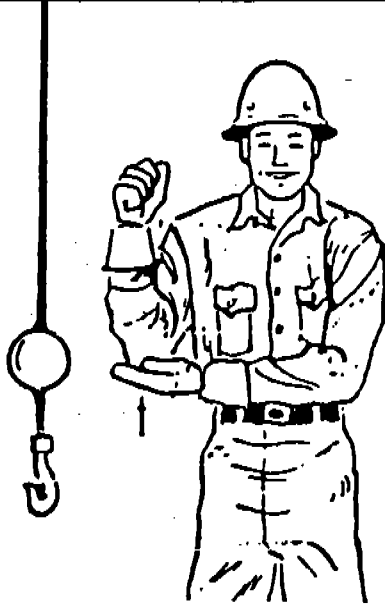
สัญญาณให้ลดของที่ยกลง

กางแขนออกเล็กน้อย ใช้นิ้วชี้ ชี้ลงแล้วหมุนเป็นวงกลม

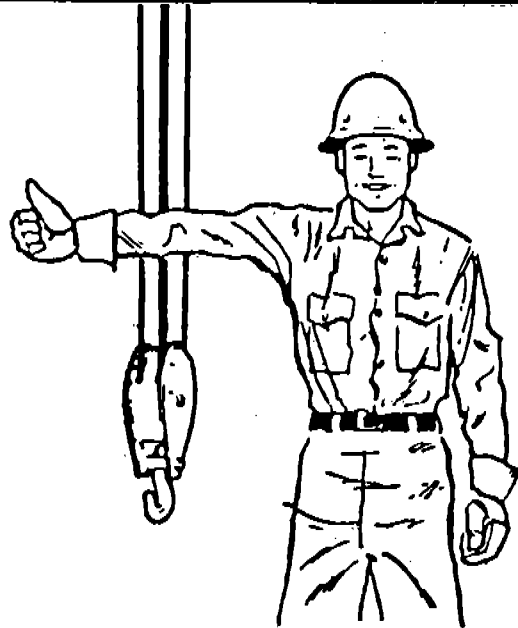
สัญญาณใช้รอกใหญ่หรือตะขอใหญ่

กำมือยกขึ้นเหนือศีรษะ แล้วเคาะเบา บนศีรษะ
ของตนเองหลายๆ ครั้ง แล้วใช้สัญญาณอื่นๆ ที่ต้องการ

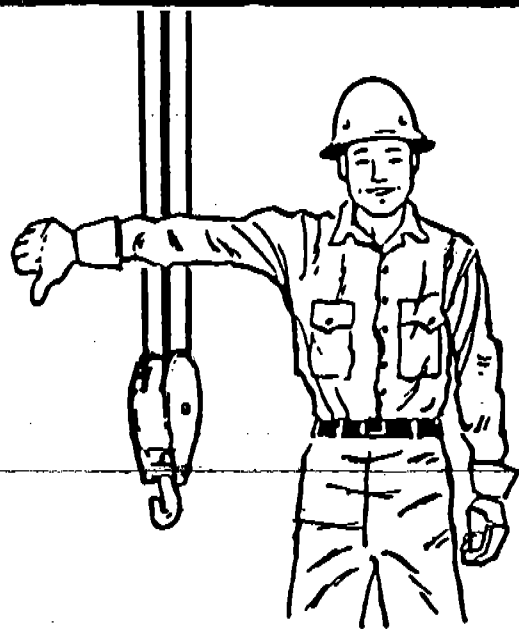
สัญญาณใช้ตะขอ เชือก เส้นเคเบิล (รอกช่วย)

งอข้อศอกขึ้น กำมือระดับไหล่ไปข้างหน้าเล็กน้อย
แล้วใช้มืออีกข้างหนึ่งแตะที่ข้อศอก จากนั้นให้สัญญาณอื่นๆ
ที่ต้องการ

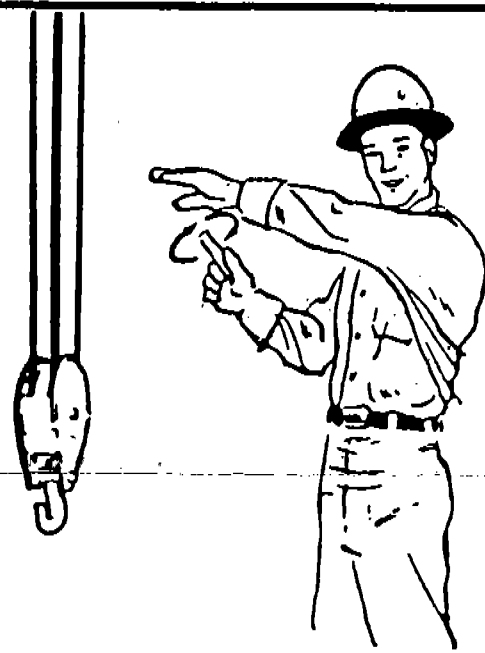
สัญญาณให้ยกแขนขึ้น

เหยียดแขนออกสุดแขน แล้วกำมือยกหัวแม่มือขึ้น

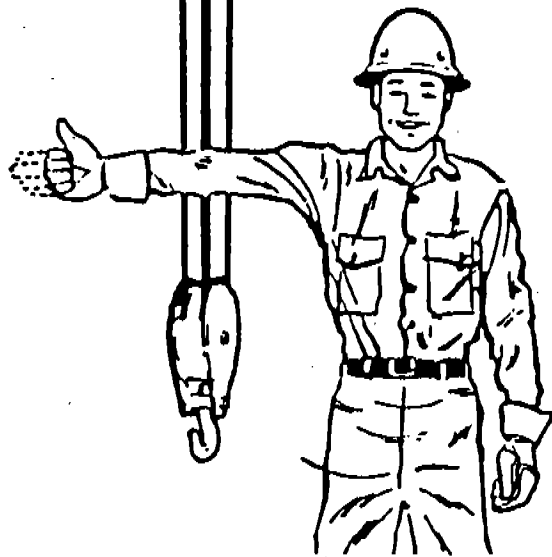
สัญญาณให้ลดแขนลง

เหยียดแขนออกสุดแขน แล้วกำมือชี้หัวแม่มือลง

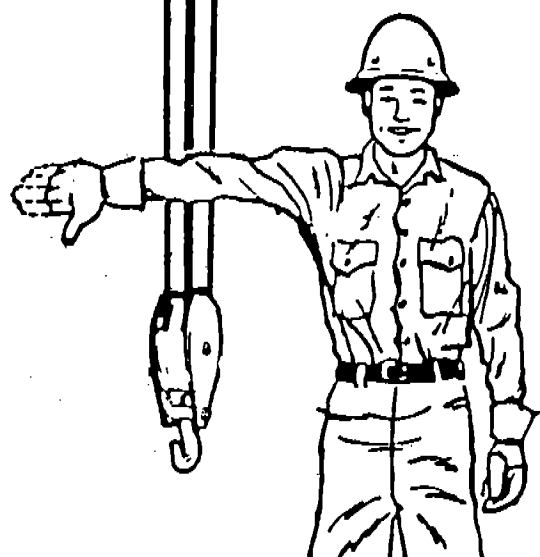
สัญญาณให้ยกของขึ้นช้าๆ

ยกแขนคว่ำฝ่ามือให้ได้ระดับคาง แล้วใช้นิ้วชี้ของมือ
อีกข้างหนึ่งชี้ตรงกลางฝ่ามือแล้วหมุนช้าๆ

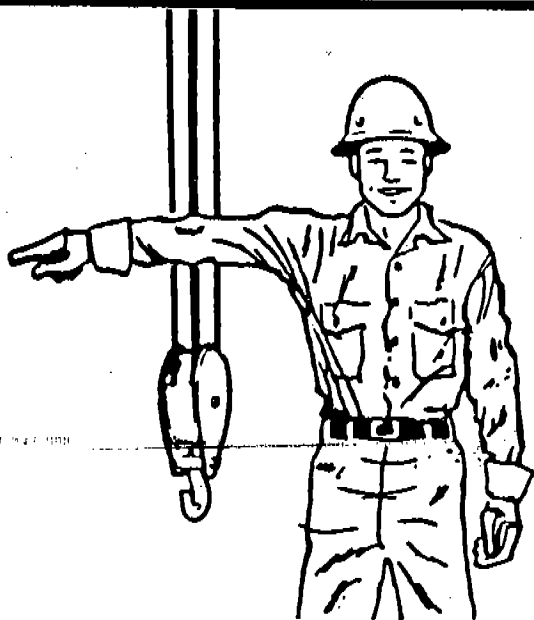
สัญญาณให้ยกแขนขึ้นจนแล้วหย่อนของที่
กำลังยกลง

เหยียดแขนออกสุดแขน เหยียดฝ่ามือในลักษณะตั้ง
ยกหัวแม่มือขึ้น แล้วกวักนิ้วทั้งสี่ไปมา (ยกเว้นนิ้วหัวแม่มือ)

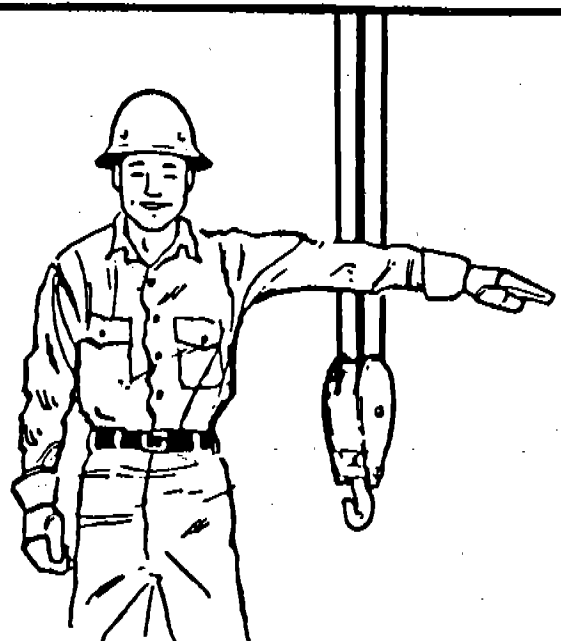
สัญญาณลดแขนขึ้นจนลงแล้วยกของที่
กำลังยกขึ้น

เหยียดแขนออกสุดแขน เหยียดฝ่ามือในลักษณะตั้ง หัว
แม่มือชี้ลง แล้วกวักนิ้วทั้งสี่ไปมา (ยกเว้นนิ้วหัวแม่มือ)

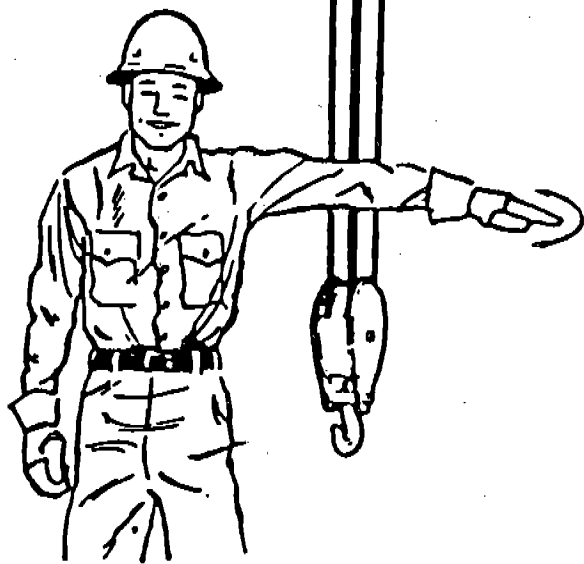
สัญญาณให้แขนขึ้นจนเหวี่ยงหมุนไปตาม
ทิศทางที่ต้องการ

เหยียดแขนซ้ายหรือขวา ขึ้นไปตามทิศทางที่ต้องการที่จะ
ให้หมุนแขนขึ้นจนไป

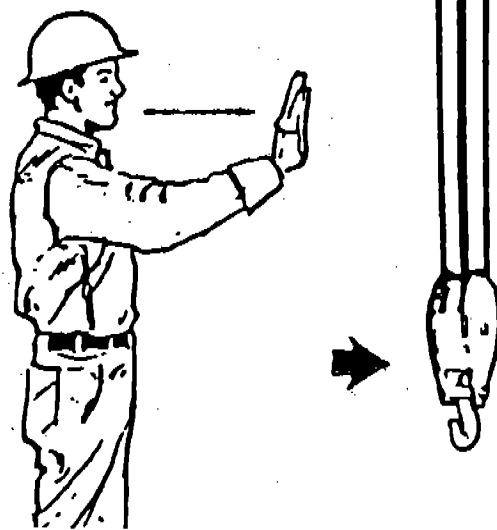
สัญญาณให้หยุดยกของ

เหยียดมือซ้ายออกข้างลำตัวระดับไหล่ ฝ่ามือคว่ำลง
โดยเหยียดแขนนิ่งอยู่ในท่านี้

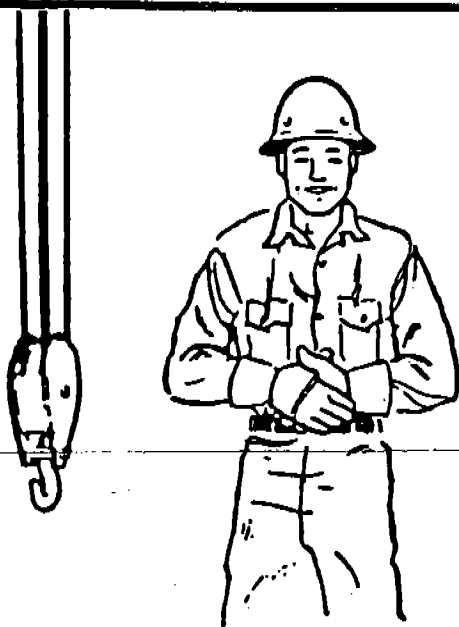
สัญญาณหยุดยกของฉก ฉั่น

เหยียดแขนซ้ายออกไปอยู่ในระดับไหล่ ผ่ามือคว่ำลง แล้วเหวี่ยงไป-มา ในระดับไหล่อย่างรวดเร็ว

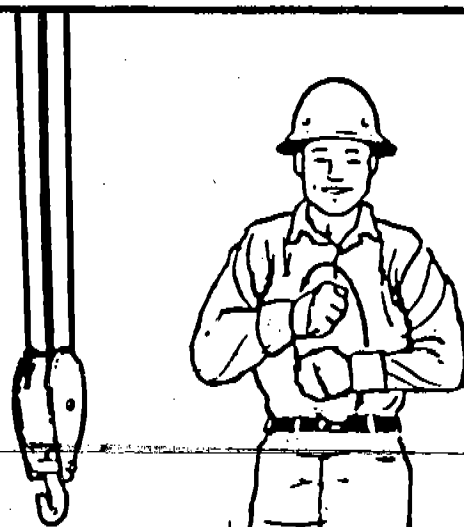
สัญญาณให้รถปั้นจั่น เคลื่อนที่ในทิศทางที่ต้องการ

เหยียดฝ่ามือขวาตรงออกไปข้างหน้าในระดับไหล่
ฝ่ามือตั้งตรงทำท่าผลักในทิศทางที่ต้องการให้รถปั้นจั่น
เคลื่อนที่ไป

สัญญาณให้หยุดและยึด เชือกมัดทั้งหมด

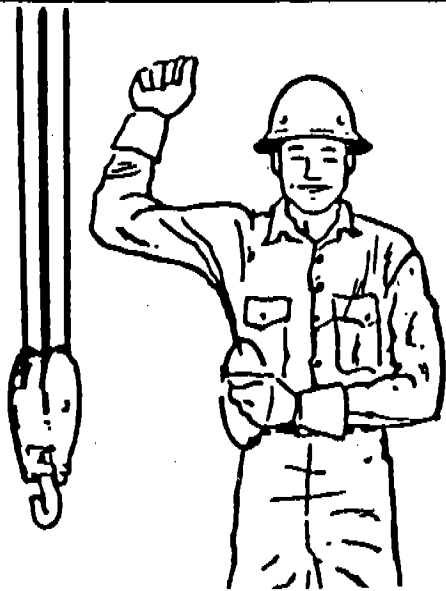
กำมือทั้งสองเข้าหากันให้อยู่ในระดับเอว

สัญญาณให้รถปั้นจั่น (เดินตะขาบ)

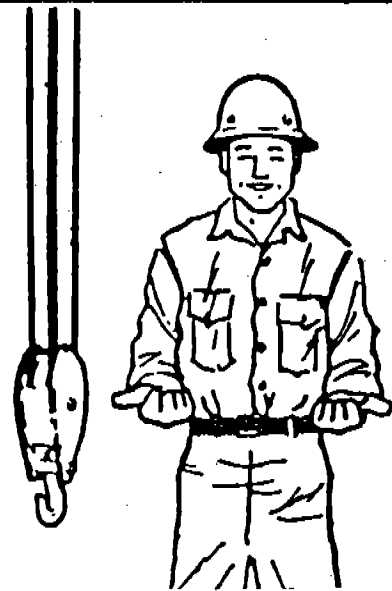
เดินหน้าหรือถอยหลัง

กำมือทั้งสองซ้อนกัน ยกขึ้นเสมอหน้าท้องแล้วหมุนมือที่
กำสองข้างให้ได้จังหวะกัน ถ้าจะให้รถปั้นจั่นเดินหน้า
ก็หมุนมือไปข้างหน้า ถ้าจะให้รถปั้นจั่นเดินถอยหลัง
ก็หมุนมือถอยหลัง

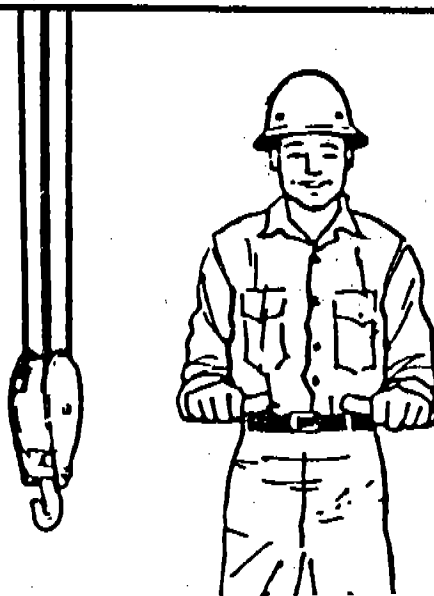
สัญญาณให้รถปั้นจั่น (ตีนตะขาบ) เคลื่อนที่
ทางด้านข้าง (โดยยึดตีนตะขาบข้างหนึ่งไว้)

ให้ยึด (ล็อก) ตีนตะขาบข้างหนึ่ง โดยกำมือขวาขึ้น
ให้ข้อศอกงอเป็นมุมฉาก 90 องศา ให้ตีนตะขาบ
ด้านตรงข้ามเคลื่อนที่ตามต้องการ โดยกำมืออีกข้าง
หนึ่งอยู่ระดับเอว แล้วหมุนเข้าหาตัวแนวดิ่ง (สัญญาณ
นี้ใช้เฉพาะรถปั้นจั่นเคลื่อนที่ชนิดตีนตะขาบเท่านั้น)

สัญญาณให้รถปั้นจั่น เลื่อนแขน
ปั้นจั่นออก

(สำหรับรถปั้นจั่นชนิดแขนยึด-หดได้)
กำมือทั้งสองข้าง หาย ยกขึ้นเสมอเอว แล้ว
เหยียดหัวแม่มือออกทั้งสองข้าง

สัญญาณหดแขนปั้นจั่นเข้า

(สำหรับรถปั้นจั่น ชนิดแขนยึด-หดได้)

กำมือทั้งสองข้าง คว่ำ แล้วยกขึ้นเสมอเอว แล้ว
ไขหัวแม่มือทั้งสองข้างชี้เข้าหากัน